

13th February 2015, Lusaka, Zambia, Africa

Milí,

zasílám Vám již po páté pozdravy z hlavního města Zambie - Lusaky. Před několika dny jsem zjistila, že už mám za sebou polovinu své dobrovolnické služby. Utíká to jako voda. Obzvlášť teď, když už je nový školní rok v plném proudu.

Mé úkoly jsou tu v podstatě stále stejné. Ve škole mám teď nyní oficiálně na starosti hodiny počítačů na *Primary School*. Stala se tedy ze mě oficiální paní učitelka:-).

Moje bývalá učitelka – m' dam Kaja, potom, co se první dva týdny ve škole neukázala, a Sr. Prisca (ředitelka) se jí konečně dovolala, dostala na starosti počítače *Grade 8 a 10*, které odmítla učit má spolubydlící, německá dobrovolnice Louisa:-). Předpokládám, že jsem Vám teď na začátku mého dopisu dokonale zamotala hlavu. Ale stručně řečeno je to tak, že si nyní vše můžu vést po svém. Proto se snažím dělat to, co nejlépe.

Protože jsem nedostala žádný studijní harmonogram či učebnice, vytvořila jsem si svůj studijní plán pro mé žáky sama. Podle svého vlastního vědomí a svědomí jsem si sepsala, co bych každý týden během tohoto trimestru chtěla s jednotlivými třídami dělat. S ohledem na jejich věk a schopnosti, které jsem jakž takž mohla odpozorovat během předchozích 3 měsíců školy.

Žádný rozvrh ke mně v prvním týdnu školy také nedorazil, proto abych mohla učit, domluvila jsem se s jednotlivými třídními učiteli individuálně, kdy by se jim hodilo, abych si jejich děti na počítače vzala. I takto se dá rozvrh vytvořit. Možná se Vám zdá náš školní systém mírně neorganizovaný. Je pravda, že spousta věcí by se tu dala dělat jinak, ale my, jako dobrovolníci nejsme schopní a hlavně není naší náplní tu měnit zaseté zvyky a snažit se nastolit zde „evropské normy“. Snažím se zkrátka přizpůsobit a zároveň vše dělat co nejlépe.

Navíc můj předmět tu není hodnocen známkami a není ukončen závěrečnými zkouškami, jako je tomu u jiných předmětů. Na nižším stupni se tu vyučují počítače díky německým sponzorům, kteří pro nás notebooky zakoupily. Takříkajíc nejsou v oficiálních školních osnovách. A proto co se děti ode mě dozví, to budou vědět, ale nikdo je z toho zkoušet nebude. Spíš to pro ně bude výhoda na vyšší stupeň, kdy už mají počítače všichni povinné.

S *Grade 1 – 4* převážně děláme edukativní hry, které jsou na notebookech nainstalované. Střídám s nimi procvičování matematiky, hláskování a logické hry. Tedy jinou a asi interaktivnější formou procvičujeme to, co se učí v hodinách. S *Grade 5 a 6* jsme začali procvičování psaní na klávesnici a práci v textovém programu *Libre Office* (podobný program jako nám všem známý *Word*).

Mám tu spíše za úkol děti s počítačem, jako člověku užitečným nástrojem, seznámit, ukázat, jak s ním pracovat a zároveň ho při používání nezničit.

Pro mé děti už je velkou výzvou i pouze dobře napsat heslo, aby se na počítače přihlásily, dvakrát rychle kliknout na správnou ikonu k otevření programu, a pokud možno neotevřít něco úplně jiného, nepřevrátit nebo dokonce nesmazat panel nástrojů na ploše apod.

S prvňáčky je to úplná sranda. Valná většina z nich počítač v životě neviděla a navíc anglicky ještě moc nerozumějí. Učí se ji pořádně až ve škole. A koukají na Vás, jakožto i na počítač, jako na zjevení.

Poté, co jsme vyzkoušeli, že se nemusí bát dotknout touchpadu či klávesnice a ukázala jsem jim, jak s nimi zacházet, vyzkoušelo hrát jednoduchou karetní hru pexeso na počítači. Všem jsem hromadně a poté jednomu po druhém vysvětlila, co mají dělat. Skupince 3 hošíků jsem otočila jednu kartu, na které byla namalovaná slepička, a oni radostí vypískli, a když jsem se jich zeptala, jestli rozumí, co mají dělat, všichni horlivě kývali hlavou, že rozhodně ano. Když jsem se k nim dostala znovu asi po 10 minutách, stále hleděli radostně na obrázek slepičky, ale že by otočili další kartu a pokračovali ve hraní, to bylo přece zbytečné – jeden obrázek stačí:-).

Ale i s mými nejstaršími se rozhodně nenudím. Když jsem s nimi chtěla začít práci v *Libre Office*, připravila jsem jim list s textem, který měli za úkol přepsat a potom s ním pracovat. Vypsala jsem jim asi 20 úkolů, co mají udělat a popsala jak na to. Říkala jsem si, že snad nebudou tak rychlí a že tohle zadání vystačí tak na 2 vyučovací hodiny. Jak jsem zjistila, mé obavy byly opravdu přemrštěné. Za 45 minut jsem s nimi napsala jednu větu z odstavce, s kterým mají pracovat. Když jsem to viděla, rychle jsem jim chtěla ukázat, jak jejich informace uložit, aby se jim neztratily. Ale i tak bylo pro několik z nich pozdě. Někteří z nich svou vlastní šikovností vše vymazaly ani nevím jak přesně a někteří pohnuli s notebookem tak, že ho odpojili od šňávy, čímž pádem se hned vypnul (většina z nich má už totiž zničenou vlastní baterii). No, bude to běh na delší trať, ale stále mám dost času jim ledasco předat.

Uplynulý měsíc leden byl ve znamení salesiánských oslav. Data 22, 24 a 31 v církevním kalendáři připomínají bl. Lauru Vicuňu, sv. Františka Saleského a sv. Jana Boska. Laura je patronkou našich holek, proto slavnost byla velká a radostná. Holky si připravily vystoupení na počest jejich přímluvkyně, kterým předcházela slavnostní mše sv., a po nich nás čekala výborná společná večeře – kuře se zelím a *nshimou*.

Světce, po kterém je pojmenované salesiánské dílo, a který byl inspirací pro jejich zakladatele Dona Boska, jsme si připomněli spíše jen se sestrami během mše sv. a s našimi holkami jsme si připomněli jeho inspirující život.

Jak bychom lépe mohly oslavit Dona Boska než s dětmi a mladými. V sobotu, 31. ledna, byl pro ně připravený celodenní program, který jsme zahájili společnou mší sv., na kterou přijal pozvání salesiánský biskup z *Kabwe*. Připraveny byly hry, soutěže, i nějaké odměny a společný oběd. Všichni jsme si tento den moc užili.

Veškeré oslavy ale hledí k 16. srpnu tohoto roku, kdy celá salesiánská rodina bude slavit 200. výročí narození jejich zakladatele. To už je ale hudba momentálně opravdu vzdálené budoucnosti.

Je třeba žít přítomností! A proto ukončuji tento možná stručnější dopis, abych mohla jít pokračovat misi, na kterou jsem byla Vámi vyslaná. Každý den za to Pánu děkuji! Za veškerá milosrdenství. Myslím na Vás v modlitbě a opravdu ze srdce děkuji za ty Vaše!

S pozdravy

Radka (*Rejoice, Chimwemwe*)

